

ollut hiljaista sitkeätä ja suoraa taistelua, joka on saanut poliitikoitsijat ymmälle. Vanhoilliset ja heidän liittolaisensa hallituksen poliitikoitsijat katsovat epäsuosiolla poliittista boikottausta, lippujen kulettamista kongressin pyhille käytäville ja presidentin piirittämistä.

Presidentin vaihtaminen, joka (presidentti) on pölkkyä kansallisten naisten äänioikeuden saavuttamisen tiellä, oli viimeinen olki kuorman päälle. Yhdysvaltain presidenttikin on ihminen. Se kävi liian tukalaksi hänelle, että nähdä päivä päivän perään, kuusi pitkää kuukautta, kerrattavan sitä sentimentaalista kansanvallan aatetta, mihin hän nuoruuden päivinään hairautui, kirjottamalla kirjan "Unsi Vapaus", se oli jo kyllin paljon? ja sen lisäksi vielä tietää, että joka päivä 35,000 vierasta, miehiä ja naisia kaikista maan osista näki nuo lauseet myöskin ja pääsivät siihen käsitykseen, että presidentti on naisten äänioikeusvaatimusten tiellä. — se koski kipeästi.

Yhdysvalloissa ei ole toista henkilöä, joka on niin uloskuluttanut tuon sanan "kansanvalta" kuin presidentti. Suffragetit ottivat kiinni tästä heikosta kohdasta. He ovat melkein parantaneet presidentin siitä kansanvallan saarnaamistaudista, lausumalla hänen sanojaan niin usein noihin keltasiin lippuihin, jotka niin monta kuukautta ovat Valkean talon edustalla vaatineet kansanvaltaisia oikeuksia naisille.

Sitten tuli sota. Hallituksen olympialaiset päättivät, että suffragettien lippuja ei suvaita. Ne saattoivat presidentin näyttämään tyhmältä. Hän tiesi sen. Ei kukaan tiedä miten se sana annettiin, mutta suffragetit tiesivät, että sana on annettu, että Valkean talon vahdi täytyy saada pois. Hallituksen käytyrien tehtäväksi jätettiin keinot vahdien poistamiseksi. Vaihtaminen kyllä on laillinen, mutta se täytyi jollakin tavalla kulkauttaa.

Washingtonin poliisien ensimmäiset erehdykset ovat muodostaneet osan äänioikeustaistelun historiaa samalla kun ne antavat valoa niin sensuritoimenpiteisiin mitä Washingtonissa harjoitetaan. Ne toivat esiin sen seikan, että presidentti on pikku Tsaari. Presidentti nimittää sen komissionin, joka nimittää poliisipäällikön; hän nimittää poliisituomarin piirin oikeuksiin; ja epäsuorasti hän nimittää yksin District of Columbian vankiloiden hallinnonkin.

On siis päivän selvä asia, että presidentin on hyvin helppo saattaa turmiota suffrageteille. Tähän asti on Yhdysvaltain presidentti jo saattanut pois tieltään 64 suffragettia.

Joku viikko sitten häpesi hän rekordiaan sen verran, että armasi muutamia vangituista suffrageteista ja antoi valtakunnan naisille tilaisuuden "olla kilttejä" ja unhoittaa "kansanvalta kotona," mutta naiset kieltäytyivät olemasta kilttejä, ja nyt heitä on täytynyt ja toiseen kertaan ojen-

taa hallituksen taholta. Eikä loppu ole vielä tässä.

Tässä maassa tullaan muistamaan, että kuusitoista oppinutta naista lähetettiin hallituksen rangaistusvankilaan piirin poliisioikeuden tuomitsemana 60 päiväksi sentähden, että he kantoivat naisten äänioikeuslippua Valkean talon portin edustalla. Ei oltu odotettu yleistä suuttumusta sellaisesta tuomiosta, joka harvoin annetaan paatuneelle rikolliselle. Mutta presidentti puhdisti itsensä armahtamalla suffragetit. Hän luuli, että naiset eivät enää jatkaisi taisteluaan.

Ja sitten alkoivat naiset heti seuraavana päivänä vaihtamaan Valkeaa-taloon kantaen samoja lippujaan ja monia uusia lippuja. Ne vanhat liput jotka poliisit ja muut ovat repineet saivat katselijain mielessä vapaus-taistelulippujen luonteen; ja hallitus jälleen kävi hermostuneeksi.

Suffragetit olivat vaihtaneet Valkeaa taloa tuon presidentin antaman armahduksen jälkeen yhden kuukauden. He olivat julistaneet Pennsylvania avenuelle kulkeville ihmisille, että: "Me emme pyydä armoa, vaan oikeutta." Ja sitten lisättiin lause, joka antoi hallitukselle taas tilaisuuden. Eräs keltainen äänioikeuslippu kysyi: "Keisari Wilson, oletko unhoittanut myötätuntosi saksalaisia kohtaan joilla ei ole itsehallintoa? Kaksikymmentä miljoonaa amerikkalaisia naista on vailla itsehallintoa. Ota malka pois omasta silmästäsi."

"Patriotit" kohottivat taas äänensä. Hallitus sai päähänsä oivan ajatuksen: annetaanpas merimiesten, ja sotilaiden y. m. pitää huoli tästä, niin he päättivät. Ja "suffragettimellakat," tuo musta lehti tämän maan äänioikeustaistelun historiassa alkoi.

Elokuun 14 p. 22 "Keisari Wilson"-lippua hävitettiin ja yhtä monta muuta äänioikeuslippua. Sanoma levisi, että poliisit sallivat roskajoukon hyökätä suffragettien kimppuun. Pennsylvania avenuelle ilmeni parvittain poikasia tuntemattomien roikaleiden seuraamana joita harvoin tällä avenuelle nähdään ja ilaisten möhömaha miesten, joilla oli Yhdysvaltain lippu rinnassa, jotka julkeasti nimittelivät mitä hävyttömimmillä nimillä niitä tyttöjä jotka kantoivat lippuja. Sinne kerääntyi myös sotilaita, merimiehiä ja hallituksen kirjureita. Tilanne muodostui roskajoukon räihinäksi, jonka jalkoihin muutamit kalpeat tytöt joutuivat lippuineen ja heidät tallattiin alas. Ei ollut yhtään poliisia koko avenuelle; kaksi poliisia oli Madison Placeilla yhden kadun välin päässä Valkeasta talosta, missä suffragettien päämaja sijaitsee.

Illalla tuo suuri vallaton roskajoukko, joka nyt oli kokoonpantu enimmäkseen kaupungin raaemmasta väestöstä ja merimiehistä, hyökkäsi suffragettien päämajalle. Rakennus on yksi kauneimpia näköaloja Washingtonissa, colonian-aikuinen palatsi kauniine piirteineen. Ovet tel-

jettiin roskajoukkoa vastaan, mutta tomaatteja ja munia satoi oviin ja ikkunoihin. Sitten kuului revolverin laukaus. Kuula tunkeutui sisään etuikkunasta juuri ikkunan takana kyyröttävien naisten päitten yli. Kuula joka on vieläkin kattoon kiinnitettyneenä, on todistamassa Washingtonin poliisidepartementin kunnollisuudesta.

Joukko toi mukanaan tikapuita ja kiipesi parvekkeille, poliisien katsellessa päältä. Suuri purpuravalkoinen äänioikeuslippu revettiin alas yhdessä Yhdysvaltain lipun kanssa. Pelastaaksensa liput riensivät suffragetit parvekkeelle. Uniformuun puettu merimies löi neiti Virginia Arnoldin ja neiti Georgiana Sturgesin alas ja yrittivät raastaa neiti Lucy Burnsin yli parvekkeen, kun hän riippui kiinni Yhdysvaltain lipussa. Pimeän tullen saapuivat poliisit puhdistamaan kadun, että teatteriin menevät limousiinit (hienot autot) pääsivät vapaasti kulkemaan. He hajottivat roskajoukon, jonka he olivat sallineet kadulle kerääntyä, kolmessa minuutissa.

Mutta tuo päättävä ryhmä suffragetteja ei jättänyt taisteluaan. He näkivät sen mitä tuo tyhmä joukko ei voinut nähdä. Se ei ollut ainoastaan roskajoukko, muutama tuhat tietämättömiä merimiehiä, hallituksen kirjureita ja roikaleita jotka heitä vainosi, vaan itse hallitus, joka alentui käyttämään minkälaisia aseita tahansa päästäksensä eroon Amerikan naisten heilittämättömistä todellisen kansanvallan vaatimuksista.

Seuraavana päivänä kannettiin puhtipaikalle ainoastaan naisten puoleen kolmiväriä lippu, tuo kaunis purpura, valko ja kullavärinen. Jokainen nainen taisteli urheasti lippunsa puolesta roskajoukkoa vastaan, joka lippu on tullut äänioikeusnaisten radikaalisemman siiven symboliksi, joka siipi uskoo kannattavan taistella kansanvallan puolesta kotona.

Viisikymmentä lippua revittiin alas sinä päivänä ja joukko kävi yhä ilkeämmäksi ja raaemmaksi kun se huomasi että nämä naiset — nuo hennot, kalpeakasvot tytöt — olivat heidän armoilleen jätetty ja heillä oli valta tehdä mitä tykkäsivät. Neiti Alice Paul, naisten puoleen puheenjohtaja, joka painaa ainoastaan 90 paunaa, lyötiin alas kadulle kolme kertaa kun hänen käsistään revittiin lippu. Kun häneltä oli lippu riistetty, veti häntä Yhdysvaltain uniformuun puettu merimies pitkin katua koko Valkean talon pituuden yrittäen repiä äänioikeusnauhaa hänen kaulastaan. Tämän kohtelun julma arpi oli selvästi nähtävänä vielä hänen kaulallaan kaksi päivää myöhemmin, kun majuri Pullman kävi ilmoittamassa tälle suffragettien johtajalle, että viimeisten käskyjen mukaan suffragetit täytyy heti vangita.

Sinä päivänä kun neiti Paulin näin rausti kohdeltiin, lyötiin neiti Maude Jameson alas kadulle ja raastettiin pitkin katukäytä-

vää. Neiti Beulah Amisonia, N. Dakotan piirioikeuden tuomari Amisonin tyttäriä, joka on aivan hento tyttönen, löi eräs merimies rintaan niin lujaa, että hän kaatui, ja merimies samalla riisti hänen lippunsa. Eräs merimies löi myöskin neiti Elizabeth Stuyvesantia ja repi hänen puuseronsa. Kun tyttö yritti puolustaa itseään tuli poliisi ja vangitsi hänet ja vei poliisiasemalle, missä hammastyneet päälliköt laskivat hänet irti ja käskivät mennä matkaansa. Silloin vielä ei ollut "ylhäältä" annettu suffragettien vangitsemiskäskyä. Neiti Stuyvesant käveli takaisin vahtiliinaan.

Tänä samana päivänä tapahtui myöskin, että roskajoukko hyökkäsi väärän henkilön kimppuun. William Bayard Hale, amerikkalainen kirjeenvaihtaja Saksasta oli ollut presidentin puheilla. Hän meni ulos läntisestä portista ja läpi roskajoukon, joka oli käymässä neiti Katherine Moreyn kimppuun, pienen nuoren bostonilaisen naisen. Neiti Morey kantoi ainoata lippua sinä päivänä, missä oli kirjoitusta. Siinä lähestyttiin presidenttiä seuraavalla lauseella: "Tee osasi Amerikan kansanvallan puolesta ennenkuin pakotat miljoonat Amerikan pojat antamaan henkensä maailman kansanvallan puolesta." Hale pysähtyi hyväksymään lipun ja kyselemään naisten taistelusta.

Hän jälkeensä kertoi, että kun hän lähti Valkeasta-talosta presidentin yksityisläkäri ja ystävä tohtori Cary Grayson neuvoi häntä leikkilisesti: "Teidän on parasta mennä ulos sivuportista; nuo kiroitut naiset ovat tuolla etupuolella."

Hale kuitenkin meni ulos etuportista ja juuri sattui hyvään aikaan pelastamaan neiti Moreyn merimiesten ja roikaleiden päällehyökkäykseltä. Hänen lippunsa oli revitty häneltä. Hänet oli jo kerran lyöty maahan. Nyt joukko hyökkäsi Hänen kimppuun ja haukkui häntä Saksan vakoojaksi ja vieläkin rumemmilla nimillä nimitti pommittaan häntä jokapuolelta. Halesta silloin tuli naisten äänioikeuden kannattaja ja kansanvallan puolustaja.

Sitten seuraavana päivänä, määräykset "ylhäältä" muutettiin. Äänioikeustaistelijain päämajalta lähetettiin ulos uusi lippu purpura, valko ja kullavärinen. Siinä sanottiin: "Presidentti on kansan valitsema edustaja. Kahdellekymmenelle miljoonalle naiselle Wilson ei ole presidentti. Keisari on autokraattinen hallitsija. Kahdellekymmenelle miljoonalle naiselle Wilson on keisari."

Viime päivien kuluessa, suurin luku poliiseja kummallakin Valkean talon portilla on ollut viisi, ja nämä lähetettiin vasta illalla puhdistamaan kadut että kun Yhdysvaltain presidentti tulee kotiin iltapäivä-ajelultaan, ei hänen tarvitse nähdä "patriootien" hyökkäävän kalpea kasvosten naisten kimppuun. Tämä oli